8e JAARGe. № 66.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 17 MAART 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE EBBENHOUTEN-LIJST.

Hoffelijkheid uit beleefdheid.

(*Vervolg.*)

Te middernacht scheidde het gezelschap. De heer de Mauprat bleef nog nadat allen waren vertrokken en plaatste zich bij den haard. Therese zag met verwondering dat haar grootvader nog geene aanstalten maakte om te vertrekken; reeds had zij Lucie naar eene causeuse gevoerd toen de oude man zeide: — 'Mijne kinderen, kom eens hier en verhaal mij de oorzaak uwer droefheid.

— Kom Therese, wat scheelt er aan, mijne dochter?

— Mij scheelt niets, groot-papa!

— Mij scheelt niets, groot-papa! Zeer juist! op die wijs begonnen wij ook vroeger onze verontschuldigingen. Kom, juffertje! wees nu niet ondeugend; spreek en wees opregt.

Het meisje antwoordde niet maar keek hare vriendin aan, die alle pogingen aanwendde om hare tranen tegen te houden; eensklaps viel er eene traan op hare rose ceintuur, waarna er spoedig meer volgden.

— Mijn kind, — zeide Mevrouw de Saint-Luc teeder, — waarom weent gij? heb ik niet alles gedaan wat gij mij gevraagd hebt? Zijt gij niet gelukkig? Wat kan ik voor u doen?

— Gij hebt alles voor mij gedaan, doch ik voor u niets, lieve Moeder!

Op dit gezegde werd al het égoisme van het verledene vernietigd. Mevrouw de Saint-Luc gevoelde de kracht van den eenigen band die haar nog aan de aarde hechtte. Zij drukte hare dochter aan haar hart en voor de eerste maal gevoelde zij dat hare hand werd gedrukt met een gevoel bijna gelijk aan het hare. Lucie zweeg echter en hare vriendin zeide met eene gesmoorde stem:

— „Waarom niet alles bekend? Laat mij den brief hardop voorlezen die gij heden morgen hebt ontvangen.

Lucie gaf een toestemmend teeken. Therese verwijderde zich en kwam een oogenblik daarna terug met een brief in de eene en een pot met bloemen in de andere hand. Zij zette den kleinen pot met bloemen in de schaduw en toonde alleen den brief, welke zij met luider stem voorlas:

„Mejufvrouw!

„Het is heden de eerste dag van het jaar; ik ben ziek en zal dit misschien nog lang zijn: de doctor vreest dat ik de kinderziekte zal krijgen, ik lijd dan ook veel.

„Het smart mij dat ik u verdriet moet veroorzaken, daar gij op mij hebt gerekend om uw borduurwerk af te maken, en ik thans mijn woord niet heb kunnen houden; gij hadt er zoo op gerekend om het Mevrouw uwe Mama aantebieden! het moet u dus wel veel leed doen.

„Vergun mij, Mejufvrouw! u een middel voortestellen waardoor het kwaad, dat ik onwillens heb gedaan, kan worden hersteld.

„Gij weet dat ik Mevrouw de Gravin met *geheel mijn* hart bemin, en mijne dierbare weldoenster vergunt mij nu en dan wel eens om haar een weinig te toonen wat ik voor haar gevoel.

„Welnu, Mejufvrouw! ik was tegenwoordig toen de goede God mijnheer Eugene tot zich riep, en merkte toen op dat de kleine bloem, welke altijd bij hem op tafel plagt te staan, nog niet geheel dood was zooals men dacht. Toen uwe bedienden het plantje wegwierpen heb ik het opgeraapt, en van af dien oogenblik heb ik er alle zorg voor gedragen en God heeft mijn werk willen zegenen, want de bloem is weder zoo schoon geworden als in den tijd toen uwen arme broeder begon te lijden.

Ik was van voornemen om Mevrouw uwe moeder een gelukkig nieuwjaar te komen toewenschen en haar dan tevens deze nederige bloem aantebieden, welker eenige waarde daarin bestaat dat haar zoon er veel van hield; ik zend u dezelve mejufvrouw! opdat gij haar zelve aan uwe moeder kunt geven; het zal haar dubbel genoegen doen om die uit uwe handen te ontvangen.

„Heb geene vrees voor deze *vergeet mij niet*, sedert ik ziek ben geworden heb ik haar niet in mijne kamer gehad, ik heb haar niet aangeraakt en bij het wegbrengen heb ik er naauwelijks naar durven kijken, zoo bang was ik u daardoor leed te zullen veroorzaken.

„Ontvang, bid ik u, Mejufvrouw! mijne beste wenschen en geloof mij steeds eerbiedig.

Uwe nederige dienaresse,
Marie Evrard.

NEDERLANDSCH INDIË.

SOERABAYA, den 17den Maart 1860.

NADERE TELEGRAAFTIJDINGEN.

VAN

SINGAPORE.

In de eerste kamer der Staten Generaal is het ontwerp spoorwegwet verworpen. De ministers van binnenlandsche zaken en financien hebben hun ontslag aan den koning aangevraagd.

Het dagblad *Univers* is geschorst.

HANDELSBERIGTEN.

De op 9 Februarij gehouden koffij veiling van 331,000 balen is coulant tegen 38¼ cents afgeloopen en bleef het artikel na de veiling nog in willige stemming.

Suiker 38 gevraagd.

— Waar is de *vergeet mij niet*? vraagde de moeder.

— Hier is zij.

Mevrouw de Saint-Luc nam de bloempot in hare handen en beschouwde langen tijd *de kleine vriendin* van haren zoon. De *vergeet mij niet* leefde, doch het scheen alsof een waas van droefheid er over heen lag gespreid; de moeder weende als ware het aandenken aan Eugene onder de bladeren verborgen geweest.

Zij bedwong zich echter spoedig waarna zij Lucie op nieuw aan haar hart drukte:

— O, mijne dochter! — zeide zij, — gij hebt mij het goede hart van Marie Evrard willen doen kennen, en daarvoor hebt gij u vernederd door hare kiesche beleefdheid mij mede te deelen. Ik vergeef u die voorbijgaande koelheid, welke ik u dikwijls verweten heb, en tot bewijs van mijne teedere liefde voor u, schenk ik u wat mij op het oogenblik het dierbaarste is.... Neem deze *vergeet mij niet* welke mijn zoon heeft bemind, en bewaar haar ter gedachtenis aan Eugene en aan Marie Evrard.

Lucie verborg haar aangezigt in hare handen, en de grijsaard beschouwde haar met eene medelijdende belangstelling, toen Therese zich eensklaps in de armen van haren groot-vader werpende, uitriep:

— Ook ik heb niets voor u gedaan! Integendeel, ik ben knorrig en oploopend geweest; maar dat is nu over mijn lieve groot-papa, ik zal verstandiger zijn en ik bied u heden avond het eenige aan wat ik bij mij heb, namelijk mijn goede wil.

— Kom, lief kind! kom hier mijn engel, mijn schat! En de oude man omhelsde Therese; dit eene woord beloonde vijftien jaar van liefde en hartelijkheid.

De pendule sloeg één uur. De lichten verflaauwden en het vuur was reeds uitgegaan toen de zoo gelukkige groep aanstalten maakte om te scheiden; de blik op het leven had voor Mevrouw de Saint-Luc en voor haren ouden vriend eene andere, gedaante aangenomen. Eindelijk hadden zij eene kiesche en onovertrefbare genegenheid gevonden.

Besluit.

Zes jaren waren verloopen na de nederige gift van Marie.

In den salon van Mevrouw de Saint-Luc bevonden zich, buiten de dame des huizes, twee jonge huisgezinnen benevens de Markies de Mauprat, die reeds gebukt ging onder den last zijner hooge jaren. Het was laat; het was weder den eersten Januarij, de dag van vermaak.

Drie lieve kinderen speelden op het tapijt: Léonce en Eugenie noemden Lucie hunne moeder, de schoone André een kind van twintig maanden, rolde aan de voeten van Therese welke hem *mijn zoon* noemde.

Een weinig verder zaten twee officieren in een gesprek gewikkeld; het waren de neven van den heer de Mauprat die zes jaar geleden, bij het familie-dejeuner ontbraken. Deze heeren waren werkelijk te Parijs gekomen, hadden het huis van Mevrouw de Saint-Luc bezocht, waar men hen zeer gaarne zag, en..... de kurassier huwde Lucie en de dragonder stapte met zijne lieve nicht Therese in het huwelijksbootje.

— Ha! — zeide eensklaps de Markies de Mauprat, — deze dag herinnert mij een tijdstip hetwelk op ons aller leven een gelukkigen invloed heeft gehad. Gij weet misschien niet, mijneheeren! dat men zes jaar geleden hier in dit salon weende?

— Weende men? — vroeg de luitenant?

— Och ja! De Gravin, mijne dochter, mijne kein-l dochter, en wat meer is, ook ik ;... wij allen weenden.

— Gij ook? Dat wordt piquant! Vertel ons eens wat dat beduidde, mijn vader!

— Volgaarne.

De Markies nam een snuifje, legde zijn bril af, zette zich zoo gemakkelijk mogelijk en verhaalde de geheele geschiedenis van de *vergeet mij niet*, zonder er iets van te vergeten. De jonge vrouwen bloosden of lieten nu en dan eens eene zucht ontglippen. Dit verhaal herinnerde hun de kleine gebreken van hunne jeugd en de toegevendheid van hunne ouders, want de voorafgaande gesprekken tusschen Mevrouw de Saint-Luc en de Markies, die wij in het begin van dit verhaal hebben medegedeeld, werden hun thans eerst, zes jaren later, bekend.

(Wordt Vervolgd.)

Rijst carga 7.— veel handel.
Tabak vast.
Thee gezocht.
Huiden 50 cents per ½ kilo.
Arak 100 nominaal.
Rotting 9.
Gum elasticum gevraagd.
Gutta percha 118.
Peper 25½.
Disconto Engeland 4 %.

FRANKRIJK

— Het belangrijkste feit der laatste dagen spruit uit den navolgenden brief voort, dien keizer Napoleon aan den minister van staat heeft doen toekomen:

Paleis der Tuilerien, 5 Jan. 1860

Mijnheer de Minister!

„Niettegenstaande de onzekerheid, die nog ten aanzien van sommige punten van buitenlandsche staatkunde bestaat, mag men met vertrouwen eene vredelievende oplossing voorzien. Het oogenblik is derhalve gekomen, waarop het goede vruchten dragen kan, ons bezig te houden met de middelen, waardoor aan de verschillende takken van onze nationalen rijkdom eene groote vlugt kan worden gegeven.

„Met dat doel zend ik u de grondslagen van een programma, waarvan verscheidene gedeelten de goedkeuring der kamers behoeven en waaromtrent gij met uwe ambtgenooten in overleg dient te treden, ten einde het nemen van al die maatregelen voor te bereiden, die het meest geschikt kunnen geacht worden om den landbouw, de nijverheid en den handel krachtig te bevorderen.

„Sedert langen tijd verkondigt men de waarheden dat men de middelen tot ruiling van producten moet vermenigvuldigen, om den handel te doen bloeijen; dat de nijverheid zonder mededinging stationnair blijft en hooge prijzen handhaaft, die weder de uitbreiding van het verbruik in den weg staan: dat zonder eene bloeijende nijverheid die de kapitalen ontwikkelt, de landbouw zelf in zijne kindschheid blijft. Alles schakelt zich alzoo aaneen wanneer het de achtereenvolgende ontwikkeling geldt der hoofdbestanddeelen van den openbaren voorspoed! Maar het wezenlijke vraagstuk is te weten binnen welke grenzen de staat die verschillende belangen moet begunstigen en in welke volgorde hij aan ieder hunner de voorkeur moet geven.

„Voor wij dus door de ruiling van producten onzen buitenlandschen handel uitbreiden, behooren wij onzen landbouw te verbeteren en onze nijverheid vrij te maken van de knellende banden die haar hier in een minder gunstigen toestand plaatsen. Op dezen oogenblik zijn onze groote exploitatiën belemmerd door eene menigte beperkende bepalingen; bovendien, heeft de welvaart van hen die arbeiden, bij lange na die ontwikkeling niet bereikt, welke daaraan in een naburig land kon worden gegeven. Het is dus slechts een algemeen systeem van goede staathuishoudkunde, dat, door nationalen rijkdom in het leven te roepen, onder de arbeidende klasse voorspoed verspreiden kan.

„Wat den landbouw aanbelangt, behoort men hem te doen deelen in de weldaden van de crediet-instellingen; bosschen die in de vlakten gelegen zijn moeten ontgonnen, en de bergen weder boschrijk gemaakt worden; jaarlijks moet eene aanzienlijke som bestemd worden ten behoeve der groote werken van drooglegging van gronden, irrigatien en het ontginnen van woeste gronden. Die werken zullen onvruchtbare streken in bouwland herscheppen; zij zullen de gemeenten verrijken zonder den staat te verarmen, die zijne voorschotten gedekt zal zien door den verkoop van een gedeelte der aan den landbouw verschafte terreinen.

„Om de productie der nijverheid aan te moedigen, moeten alle voor de industrie onmisbare grondstoffen vrijgesteld worden van alle regten, en moet aan de nijverheid, exceptioneel en tegen een matigen intrest (gelijk dit reeds is geschied aan den landbouwer ter bevordering der drainage) de kapitalen geleend worden, die haar kunnen helpen om hare werktuigen te volmaken.

„Een der grootste diensten die aan het land kunnen bewezen worden, is de vergemakkelijking van het vervoer der grondstoffen, welke voor landbouw en nijverheid eene eerste behoefte daarstellen. Met het oog hierop zal de minister van openbare werken op de spoedigste wijs de gemeenschapswegen, kanalen, straatwegen en spoorwegen doen aanleggen die vooral ten doel hebben om de steenkolen en de meststoffen op het terrein te brengen, waar de behoefte der productie dit vordert. De minister zal tevens pogingen in het werk stellen om, door het instellen van eene betamelijke concurrentie tusschen de waterwegen en de spoorwegen, de tarieven te doen verminderen.

„De aanmoediging van den handel door vermeerdering van middelen tot ruiling, zal alsdan het natuurlijk gevolg der vorenbedoelde maatregelen zijn. De achtervolgende vermindering van belasting op die levensmiddelen welke voorwerpen van groot verbruik daarstellen, zal dan noodzakelijk zijn, zoowel als de vervanging van het verbodstelsel, — waardoor onze handelsbetrekkingen beperkt worden, — door beschermende regten

„Door deze maatregelen zullen de voortbrengselen van den landbouw geregelden afzet vinden. De industrie, bevrijd van inwendige belemmeringen, geholpen door het gouvernement, aangewakkerd door de concurrentie, zal voordeelig met de buitenlandsche producten wedijveren, en onze handel, in plaats van te kwijnen, zal eene nieuwe vlugt nemen.

„Daar het in de eerste plaats ons verlangen is, de orde in onze financien gehandhaafd te zien, zullen, zonder dat daarin het evenwigt verbroken wordt, de genoemde verbeteringen aldus tot stand gebragt kunnen worden.

Het sluiten van den vrede heeft het mogelijk gemaakt, dat het montant der leening niet ten volle is verbruikt. Er blijft ter beschikking een aanzienlijk bedrag, hetwelk, vereenigd met andere hulpbronnen, ongeveer 160 milioen beloopt. Wanneer nu aan het wetgevend ligchaam magtiging gevraagd werd om dit montant, in een tijdverloop van drie jaren bij gelijke gedeelten, aan groote openbare werken te besteden, dan zou men behalve de aanzienlijke sommen die reeds jaarlijks op het budget worden gebragt, ieder jaar bovendien over nog 50 millioen kunnen beschikken.

„Deze buitengewone middelen zouden ons niet alleen de spoedige voltooijing der spoorwegen, der kanalen; der wegen voor de scheepvaart, straatwegen en havens gemakkelijk maken, maar wij zouden daardoor tevens instaat gesteld worden om onze kathedralen en kerken binnen een korter tijdsbestek in beteren staat te brengen en aan de wetenschappen, letteren en kunsten eene waardige aanmoediging te geven.

„Ter vergoeding van het verlies hetwelk de schatkist voor het oogenblik zal ondergaan, door de vermindering van regten op de grondstoffen en de levensmiddelen van groote consumptie, biedt ons budget eene nieuwe hulpbron aan in de amortisatie, die slechts behoeft uitgesteld te worden tot dat de openbare inkomsten, toegenomen door de vermeerdering van den handel, de amortisatie weder zullen toelaten.

Aldus bepaalt zich alles hoofdzakelijk tot:

— „Afschaffing der regten op wollen en katoenen stoffen.

— „Achtervolgende vermindering van regten op suiker en koffij.

— „Krachtdadig voortgezette verbetering der middelen van gemeenschap.

— „Vermindering der regten op de kanalen en daaruitvolgende algemeene verlaging der transportkosten.

— „Voorschotten aan den landbouw en de industrie.

— „Uitvoering van groote werken van algemeen nut.

— „Opheffing van het verbodstelsel.

— „Handelstractaten met de vreemde mogendheden.

„Dit zijn de algemeene grondslagen van het programma, op hetwelk ik u verzoek de aandacht uwer ambtgenooten te vestigen. Deze behooren ten spoedigste de wetsontwerpen gereed te maken, die bestemd zijn om daaraan verwezenlijking te geven. Ik heb de vaste overtuiging dat dit programma eene vaderlandslievende ondersteuning zal vinden bij den senaat en bij het wetgevend ligchaam, die er hunne eer in zullen stellen met mij een nieuw tijdperk van vrede te openen en de weldaden daarvan voor Frankrijk te verzekeren.

„Hiertoe bid ik God dat Hij u in zijne heilige hoede neme.

NAPOLEON.

Deze brief van den keizer had reeds terstond te weeg gebragt, dat de aandacht van alle andere openbare, zoowel buiten-als binnenlandsche, aangelegenheden was afgeleid, en dit is nu nog wel het geval, maar juist door die algemeene opmerkzaamheid, welke het keizerlijk schrijven tot zich heeft getrokken, wordt het zooveel te meer gecommentariëerd, en is men dus overal zooveel te nieuwsgieriger, welke ontwerpen er nu ten gevolge van het daarin vervat programma bij den staatsraad en het wetg: ligchaam zullen worden ingediend. Het behoeft natuurlijk niet gezegd te worden, dat de protectionisten luide klagten aanheffen en dat de voorstanders van den vrijen handel daarentegen getrouw hun best doen, om die klagten door luide victoriekreten te smoren, waartoe het *Journal des Débats*, gelijk men reeds verwachtte, den toon heeft aangegeven. Vooral in de departementen heeft de brief eene ongewone sensatie te weeg gebragt, en men noemt aldaar reeds van onderscheidene kanten voorname industriëlen en handelaars, die door adressen als anderzins alle mogelijke pogingen aanwenden, om den keizer de nadeelen, die zij uit het programma verwachten, te kennen te geven en zoo mogelijk Z. M. te doen besluiten, om dat plan weder in te trekken. Eenigen hunner zijn zelfs voornemens, den keizer te verklaren dat wanneer het plan werkelijk in den geest van het programma wordt ten uitvoer gebragt, zij hunne arbeiders zullen wegzenden en hunne werkplaatsen zullen sluiten. Het is intusschen niet te verwachten, dat de keizer zich door zulke bedreigingen zal laten afschrikken, maar integendeel wel het zijne zal doen om de werkende klasse tot de overtuiging te brengen, dat het stelsel van vrijen handel oneindig meer in haar belang is dan dat der bescherming. Inmiddels zijn de politiekeberigten te midden dezer beweging niet van dien aard, dat zij van overwegend belang kunnen geacht worden.

De *Constitutionnel*, die tot dus verre protectionistische begrippen was toegedaan, is heden van kleur veranderd. Het schijnt, dat men den eigenaar van dit blad op de onmogelijkheid heeft gewezen, om langer het karakter van half officieel dagblad te behouden, zoo het steeds in oppositie bleef tegen de denkbeelden der regering in deze aangelegenheid.

Deze brief van keizer Napoleon aan den heer Fould, waarin hij eenige meer vrijzinnige maatregelen met betrekking tot den handel en de industrie aan de hand geeft, heeft in Engeland een gunstigen indruk gemaakt. De *Times* geeft zijne goedkeuring over den maatregel te kennen.

„Keizer Napoleon, zegt het blad, heeft zich zelven overtroffen, en van al de maatregelen, welke wij hem in zijne buitengewone loopbaan hebben zien nemen, zijn die waarvan thans sprake is, wel de meest vreemde en tevens de meest aanbevelingswaardige.

„Lodewijk Napoleon is geen gewoon mensch, en dit heeft hij nimmer duidelijker bewezen dan thans. Het schijnt, dat hij op de slagvelden van Magenta en Solferino andere en geduchter vijanden dan den keizer van Oostenrijk heeft overwonnen. In den vervolge gevoelt hij zich, sterk als hij is door het vertrouwen dat hij in de stabiliteit zijner dynastie stelt, in staat om met al degenen te worstelen, die het geweten aan banden zouden willen leggen en de energie van zijn volk onderdrukken. Met de eene hand onderdrukt hij de vereeniging van den Heiligen Vincentius van Paulo, de meest invloedrijke geestelijke vereeniging in Frankrijk, en werpt hij aldus zondervrees den handschoen voor de voeten van de geestelijkheid, terwijl hij met de andere hand, met een enkelen slag, de ketenen van den Franschen handel verbreekt, en het protectionisch belang tart, dat altijd de wet heeft voorgeschreven aan al de regeringen van Frankrijk, hoe magtig zij ook waren.

„Waren wij werkelijk bezield door die kleingeestige gevoelens, waarvan men ons zoo dikwijls beschuldigd heeft, dan zouden wij het betreuren, Frankrijk een stelsel te zien aannemen, dat dit land bepaaldelijk binnen weinige jaren, door middel van zijn heerlijk klimaat, zijne bedrijvige en industrieele bevolking, zijn uitmuntenden smaak en zijne bekwaamheid in de praktische toepassing van de beginselen der wetenschap, tot den geduchtsten mededinger van Groot Brittannie moet maken, welken wij ooit gekend hebben. Frankrijk heeft eindelijk eenige hoop, om met het begin te beginnen, dat wil zeggen om voor zich zelf tot een goedkoopen prijs steenkolen en ijzer, die noodzakelijke elementen van het fabriekwezen, te bekomen, en de welvaart van zijn handel op de vermeerdering der productie te baseren.

„Wij verklaren met genoegen dat door zóó te handelen, de keizer der Franschen aan Engeland en aan Europa den besten waarborg geeft voor het voortduren van den vrede. De prohibitien leiden tot oorlog, doordien zij slagboomen tusschen de natien stellen, terwijl de vrije handel den geest van vrede verspreidt door die slagboomen omver te werpen. Zoolang zulk een stelsel niet op goede grondslagen gevestigd is, zullen Engeland en Frankrijk niet weten hoe nuttig zij voor elkander zijn, of zullen zij de uitgestrektheid dier dwaasheid niet goed begrijpen, welke daarin bestaat, om in wederkeerige worstelingen de hulpbronnen te verspillen, welke hun gegeven zijn om dienstbaar te worden gemaakt, zoowel aan hun eigen lotsverbetering als aan de belangen der wereld. Het ware voldoende, gedurende eenige jaren tusschen Frankrijk en Engeland betrekkingen te wisselen, gelijk die welke wij met de Vereenigde Staten, met Australië of met de Amerikaansche kolonien wisselen, om den oorlog volstrekt onmogelijk te maken, en aan de overige natien eene betere zekerheid te verschaffen dan die der tractaten en duurzamer dan de goede wil der regeringen. Alle eer komt dus den keizer der Franschen toe voor de stoutmoedige inwijding van die groote maatschappelijke omwenteling! Ziedaar waarlijk een *idée* dat verdiende dat men er voor streed, een *idée* dat vertrouwen in het heden en hoop voor de toekomst geeft en dat zekerlijk zooveel weldaden zal na zich slepen, als het nog zelden aan een sterveling gegeven was aan zijne medemenschen te verschaffen."

In een ander artikel wenscht de *Times* keizer Napoleon er mede geluk, dat hij het voorbeeld van sir Robert Peel volgt, die ook begonnen is met de invoerregten op de voor de fabrieken noodzakelijke grondstoffen af te schaffen. Het blad twijfelt er niet aan of de voorgestelde verandering zal in Frankrijk eenige bezorgdheid wekken, zoolang men de goede uitkomsten van het nieuwe stelsel nog niet bij ondervinding zal kennen. In Engeland is dit ook het geval geweest, doch het weet thans dat hetgeen bescherming in den handel genoemd wordt, niets anders is dan een stelsel, volgens hetwelk de geheele maatschappij aan eene belasting onderworpen wordt, ten behoeve van eene bijzondere klasse van industrieelen, eene belasting, waarvan die klasse zelve ook geen voordeel trekt.

De *Times* betoogt verder dat de toestand, waarin Engeland thans verkeert, niet van dien aard is om zijne inkomsten te kunnen verminderen, maar hoopt evenwel dat, met het oog op de impulsie welke de in Frankrijk voorgenomen veranderingen aan den Engelschen handel zullen geven, en de waarschijnlijke vermeerdering, welke de algemeene opbrengst der regten daardoor zal ondergaan, de kanselier der schatkist de regten op Fransche produkten zal kunnen verminderen. Frankrijk, zegt de *Times* zal er ten minste een bewijs van goeden wil in zien, en buitendien staan de beide landen thans op het punt eene worsteling aan te gaan, waarin beide overwinnaars kunnen blijven en waarbij dat land dat de meeste concessien doet, het regt heeft ook de meest duurzame voordeelen te wachten.

De *Morning Post* spreekt in denzelfden geest als de *Times* Het blad noemt de tegenwoordige houding van keizer Napoleon welligt de moedigste daad zijner regering, eene daad, welke hem de erkentelijkheid van millioenen zijner onderdanen zal doen verwerven. Het nieuwe handelstelsel, dat hij aan Frankrijk wil schenken, zal de grondslagen leggen voor duurzame alliantien met al de beschaafde natien, en zal er vooral toe bijdragen de alliantie tusschen Frankrijk en Engeland te versterken, door meer harmonie en meer solidariteit in de belangen der beide volken te brengen.

Uit het schrijven van den keizer aan den heer Fould maakt de *Morning Post* verder de gevolgtrekking dat bij het opperhoofd van Frankrijk geen twijfel meer moet bestaan omtrent den afloop der geschillen, welke tusschen de regeringen van Napoleon III, Frans Joseph en den paus gerezen zijn, daar hij een nieuwen veldtogt opent tegen het commercieel privilegie en de bescherming, en een stelsel wil invoeren, welks toepassing eene lange toekomst van vrede in zich bevat.

Het orgaan van lord Palmerston verklaart thans overtuigd te zijn dat het van Centraal Italie, dank zij ook de innige alliantie tusschen Frankrijk en Engeland, weldra door een bevredigende schikking geregeld zal zijn.

De *Globe* geeft mede zijn genoegen over de voorgestelde maatregelen te kennen. De *Daily News* bepaalt zich er heden toe, de waarborgen voor den vrede welke in die maatregelen gelegen zijn, te doen uitkomen.

ENGELAND.

— Met de *America*, gisteren te Liverpool aangekomen, is de tijding ontvangen, dat de Koning der Sandwich-eilanden op zijn particulieren secretaris geschoten en dien man gevaarlijk gewond heeft; er was sprake dat de Koning zou abdiciren.

— Uit Calcutta wordt aan den *Times*, onder dagteekening van 22. Oct. geschreven, dat onverwijld met het leggen van een onderzeeschen telegraafkabel tusschen Calcutta en Singapore een aanvang zal worden gemaakt.

—De *Evening News* deelt het antwoord mede van den Paus op een adres van het Aartsbisdom van Cashel en Emlij, welk stuk in eene in December jl. gehouden vergadering werd opgesteld. Dit antwoord luidt hoofdzakelijk als volgt. — Met het meeste genoegen hebben wij uwen brief van den 6 December jl ontvangen, en vonden daarin het bewijs van uw geloof, van uwen Godsdienst, van uwe vroomheid en gehoorzaamheid. Aangenaam werden wij verrast door de Godsdienstige beschikkingen voor ons en den Heiligen stoel; het algemeen gevoelen van de geestelijkheid en van de leeken van uw bisdom straalde daar duidelijk in door. De ernstige verwikkelingen in Italie en de oproerige bewegingen in sommige provincien van onzen wereldlijken staat, kunnen wel niet anders dan uw leedwezen hebben opgewekt. Allen handelden op ingeving en aanmoediging van hen welke de wetten des lands hadden moeten weten te eerbiedigen, en welke het erfgoed van de Roomsche kerk hadden moeten beschermen. Van dag tot dag wordt het duidelijker welke booze plannen die mannen tegen de wereldsche magt van den Apostolischen stoel hebben gesmeed; later hebben zij alle pogingen aangewend om den domme te spelen, en hebben zij op het algemeene gevoelen gewerkt van hen die de wereldsche magt van den Apostolischen stoel erkenden. Vervolg aldus uwen weg, eerwaarde broeders, met de kudde die aan uwe zorgen is toevertrouwd, smeek den Almagtige dat hij op u en uwe rampen met een genadig oog moge nederzien en dat Hij u in uw

lijden kracht moge geven van boven: door Hem gevoelen wij ons sterk om het hoofd te bieden aan naderende stormen, om de vrijheid van de kerk te doen eerbiedigen en om krachtig de wereldsche magt van den Heiligen stoel te verdedigen.

— De *Armij and Navij Gazette* deelt mede dat het Gouvernement het voornemen heeft om een Inspecteur Generaal te benoemen voor het vrijwilliger-korps; hij zou worden bijgestaan door zes onder-inspecteurs met den rang van Brigade-majoor. De laatsten zouden elk een distrikt beheeren, de Inspecteur-Generaal waakt natuurlijk over het geheel.

— Eene te High Blantyre woonachtige familie trof onlangs een groote ramp. De vrouw des huizes ontwaakte 's morgens te vijf ure en vond haar jongste kind, negen maanden oud, dood in hare armen liggen. Zij schudde onmiddellijk haren echtgenoot wakker, welke zwaar duizelig scheen te zijn, doch toch nog kracht genoeg had om optestaan. Zij ontdekten alstoen dat hun zoontje, van drie jaren oud, ook dood was en dat de oudste hunner kinderen, een meisje van negen jaar, met den dood lag te worstelen. De vader nam onmiddellijk het kind op en bragt het in eene andere kamer, waardoor haar leven werd gered. De twee jongste kinderen zijn gestikt; de geheele familie sliep in één bed, hetwelk in een klein, bedompt vertrek stond, waarin geene versche lucht genoeg kon doordringen.

ITALIË.

Het officiele blad *Giornale di Roma* maakt aan alle Catholijken, welke belang stellen in het behoud van den kerkelijken staat, bekend, dat de Paus volgens zijn geweten den door keizer Napoleon gegeven raad heeft van de hand gewezen. Het blad verklaart ook de reden van des Pausen weigering om de provincie Romagna afterstaan.

— De *Patrie* deelt onder alle reserve mede dat Piemont verklaart heeft dat zij de werving van Duitsche vrijwilligers voor het Pausselijke leger beschouwt als eene schending van het principe van noninterventie en dat, wanneer die wervingen niet worden gestaakt, zij hare troepen de Legatien zal doel binnenrukken.

Het Pausselijke Gouvernement ontvangt van alle zijden gelden; uit Frankrijk is eene som van 27,000 kroonen ontvangen, welke door de geestelijkheid van dat land is bijeengebragt.

WETENSCHAPPELIJK NIEUWS.

PHOTOGRAPISCHE OVERBRENGING VAN TEEKENINGEN OP STEEN.

Bij de gewone lithografische bewerking wordt de oppervlakte van den steen, nadat de teekening er op gebragt is, met eene oplossing van arabische gom in aangezuurd water gewasschen. Deze gom hecht buitengewoon sterk aan den steen, en beschermt hem op de plaatsen, waarover de teeken-naald niet gegaan is, tegen de opneming der zwarte kleurstof.

Bij de foto-lithografie heeft men echter ook gevonden, dat de gom zich, na het blootstellen aan het licht, vast met den steen verbonden heeft, zoodat het niet gemakkelijk valt, haar door wasschen van de plaatsen, waarop het licht niet gewerkt heeft, te verwijderen. Men heeft daarom bij de foto-lithografie (d. i. bij het op steen brengen eener teekening door de werking van het licht) gewoonlijk geen gom, maar lijm gebezigd. Zulk een met lijm toebereide steen levert betrekkelijk slechts weinig goede afdrukken. De handelwijze in Engeland voor W. C. Newton gepatenteerd, bestaat in de aanwending van arabische gom, waaraan echter de eigenschap van zich zoo vast met den steen te vereenigen, ontnomen is, terwijl zij van eene andere kant het vermogen bezit, door de inwerking van het licht gefixeerd of onoplosbaar gemaakt te worden. Indien een steen, die met zulke toebereide gom overtrokken is, met eene zeep-oplossing behandeld wordt, dan verwijdert men de gom op de deelen, waarop het licht niet gewerkt heeft, zeer gemakkelijk, terwijl zij op de plaatsen, waarop het licht wel gewerkt heeft, bij het wasschen niet oplost, en dus niet verwijderd wordt. De zeep doet tevens op de eerstgenoemde plaatsen eene onoplosbare vettige verbinding ontstaan, waardoor het mogelijk is, deze deelen later de zwarte kleurstof te doen opnemen.

De handelwijze, die Newton volgt, is deze:

Eer men tot de eigenlijke bewerking van den steen over gaat, moet deze daartoe bereid worden, hetgeen, naar den aard van het voorwerp dat er op geteekend moet worden, op verschillende wijzen geschiedt. Wil men een manuscript, een fac-simile, eene teekening in lijnen, zonder overgangen, zonder in elkander vloeijende licht- en schaduw-partijen, overbrengen, dan kan men eene gepolijste steenvlakte gebruiken; deze is echter voor portretten, landschappen en andere dergelijke teekeningen, waarbij licht en schaduw in elkander vloeijen, niet geschikt; daartoe is het noodig den steen vooraf eene eenigzins ruwe oppervlakte te geven. Het gom-mengsel dring dieper in eene korrelige oppervlakte, en wordt dan later, naar den graad der fixering, meer of minder volkomen verwijderd, waardoor de mogelijkheid ontstaat om de overgangen van licht in schaduw in de teekening en dus ook in den afdruk weder te geven. Bij eene gepolijste oppervlakte bevindt zich het gommengsel meer op de oppervlakte, waardoor men de genoemde overgangen niet zoo goed terug geven kan.

Op den dus gereed gemaakten steen wordt het volgende mengsel aan gebragt: 120 gewigtsdeelen water, 12 gewigtsdeelen arabische gom, 1 gewigtsdeel suiker en 1 gewigtsdeel dubbel-chroomzure potasch. Men voegt de suiker in dit mengsel, ten einde daardoor de fixering van de gom op den steen te vertragen. Deze bewerking moet niet in het daglicht geschieden; de steen, die aldus toebereid is, moet ook in het donker te droogen gezet en daar bewaard worden, totdat men hem gebruiken wil, of liever, totdat men de teekening door het licht er op wil brengen.

Indien men hiertoe overgaan wil, kan men op de volgende wijzen te werk gaan: 1) Men kan den steen in eene daartoe ingerigte *camera obscura* plaatsen en dus op de zelfde wijze werken als of men een negatief beeld van eenen persoon of van een landschap op eene glasplaat wil verkrijgen; 2) men legt de teekening, die op den steen gebragt moet worden, op de bereide oppervlakte en stelt het geheel dan aan de werking van het licht bloot, aldus op gelijke wijze werkende, als of men eenen positiven afdruk op papier van een negatief glasbeeld neemt. Nadat de belichting lang genoeg geduurd heeft (de noodige tijd is ook hier van de lichtsterkte afhankelijk, en kan het best door proefnemingen bepaald worden), wordt de steen met eene oplossing van zeep in water gewasschen, waardoor de laag hier en daar verwijderd wordt, terwijl de zeep zich op de deelen die door het wasschen van gom bevrijd worden, vestigt, waarschijnlijk als eene onoplosbare verbinding van vetzuren met kalk. Overal, waar de oppervlakte van den steen niet door de lichtwerking aangedaan werd, wordt de gom op die wijze gemakkelijk verwijderd, waardoor de zeep vrijen toegang tot den steen erlangt, zoodat zich op alle niet verlichte deelen zeep op de oppervlakte van den steen afzet; daarentegen is de gom, overal waar eene sterke licht-werking plaats vond, onoplosbaar geworden, zoodat zij door het wasschen met zeepwater niet van daar verwijderd wordt, en de oppervlakte van den steen derhalve op die plaatsen geen zeep opnemen kan. Op de deelen, waar eene zwakkere belichting plaats had, maar toch geen volkomen donker heerschte, op de halve tinten, treedt eene gemiddelde werking op, en wel in dier voege, dat de werking van het zeepwater omgekeerd evenredig is met de werking van het licht op die deelen. Op die wijze worden de fijnste overgangen van licht en schaduw terug gegeven.

Nadat de steen eindelijk goed met schoon water afgewasschen en gedroogd is, wordt hij met de zwarte kleurstof bedekt. De inkt verbindt zich dan met de zeepmassa, die zich op de oppervlakte heeft afgezet, waardoor het beeld of de teekening krachtig te voorschijn treedt; de steen is dan tot afdrukken gereed. De deelen, die straks meer of minder belicht werden, nemen, indien zij vochtig zijn, den inkt in het geheel niet, en voor de halve tinten slechts weinig op.

In het bovengenoemde mengsel, waarin de verhouding der afzonderlijke bestanddeelen meer of min gewijzigd kan worden, kan men de suiker door suikerstroop, azijnzuur of door verschillende azijnzure zouten, die door de dubbel chroomzure potasch niet ontleed worden, vervangen. In plaats van de niet belichte deelen der gomlaag door onmiddellijk wasschen met zeepwater te verwijderen, kan men ze ook eerst met water of azijnzuur wasschen. Wat de zeep betreft, de beste soort voor het doel is de zeep, die zekere hoeveelheid hars bevat. De sterkte der zeepoplossing kan verschillend zijn: 1 gewigtsdeel zeep op 30 gewigtsdeelen water geeft een goed resultaat.

Newton meldt dat deze methode ook even goed op zinken platen als op lithohrafischen steen aanwendbaar is; in dat geval ontstaat er, bij het wasschen met het zeepwater, in plaats van eene verbinding der vetzuren met kalk, eene verbinding der vetzuren met zink.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	15	Nederl. Ind.	Fatahool Moebarak	Mohamat Said	Sumenap.
„	19	Nederlandsche	Ardjoeno	J. F. A. Rapp	Samarang.
„	„	Hamburgsch	Tellus	C. Hanzen	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Maart	16	Nederl. Ind.	King Liong	Koe Goeansoen	Balie.
„	„	„ „	stoomschip Kraton	Karidin	Pasoeroean.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Delphin	Klein	In reparatie	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Alcyone	Haacke	Amsterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Schiedam	F. Wulp	Onbepaald	„ „ „ „
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Jacob	Borger	„	„ „ „ „ „
Zweedsche	Amazone	Dannberg	Nederland	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Amstel	Rademaker	Amsterdam	„ „ „ „
„	Sumatra	Grivel	Onbepaald	„ „ „ „
„	Maria Henriette	J. Winter	In reparatie	„ „ „ „
Bremer	Rubens	F. Soltenborn	Amsterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Dockum	van der Werff	In reparatie	„ „ „ „
Nederlandsche	Schoonveibond	D. D. Borchers	Holland	B. J. van Eck & Co.
„	Friesland	Mispelblom Beijer	„	„ „ „ „ „ „
„	Graaf Dirk III	Rotgans	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
Oldenburgh	O. Thijen	Addicks	„	„ „ „
Nederl. Ind.	Java	Worthington	Batavia	„ „ „
Nederlandsche	IJssel	Maarschalk	Bezoekie	„ „ „
„	Per Aspera Ad Astra	Admiraal	In reparatie	J. F. van Leeuwen & Co.
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
Nederl. Ind.	L'Amitié	Valberg	Macassar	„ „ „ „
Nederlandsche	Sagitta	Bakker	Tjilatjap	„ „ „ „
„	Neerlands Koningin	G. Geerling	Te koop.	E. Ten Brinck & Co.
„	H Vincentius van Paulo	de Groot	Rotterdam	„ „ „ „ „
„	Zephir	N. J. de Vries	„	Anemaet & Co.
„	D. T. Visser	W. van de Linden	Sidney	„ „ „
„	Jason	J. H. L. van Bueren	Rotterdam	„ „ „
Nederl. Ind.	Oenarang	S. van Hulstijn	In reparatie	Adam & Co.
„	Soetan Iskander	L. G. Kloppenburg	In lossing	„ „ „
Hanover	Esperance	H. A. Teijen	Golf van Perzie	P. Kervel & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 16den Maart 1860.

AANVOER.

Van Samarang per het Nederl. Ind. bark *Djoedool Haer*, gezagv. SECH OEMAR BIN ABDULLA KETERIE,

252 krandjangs gambier, ORDER; 2 collis sarongs en kains, 14 corgs. arab. mutsen, 25 stuks zijde sarongs, 10 doz, doeken, 150 stuks gaboos-hout, 1500 stuks kroepook, SECH BA-AMIE; 1 wagen, 2 stuks bulzak, SARIEF OESIN BIN ABDUL RACHMAN; 142 kisten thee, 1 kist vijgen, 1 kist laksa, 1 kist zijden stoffen, 50 phin. zijde garen, 12 stuks plangie, LIE LIS KI; 150 kisten thee, 4 tonnen stalenpennen, 8 krandj. vijgen, 1 kist drooge visch, 1 kist gewigten, 34 stuks zijden stoffen, 8 kisten lengkeng, 1 kist graslinnen, 4 rollen tafelfranjes, 15 katjes thee soechon 1 kist offerpapier, en 1 kist diverse chin. medicijnen en kramerijen, TJAN TJ ELIE; 14.16/10 corgs. kains en sarongs, SAID SECH ALYDROOS; 100 kelders genever, 1 kist medicijnen, MC MILLAN MARTEN & CO; 230 ledige kelders met fleschen, HILL BROEKMAN & CO; 1 kist zagen, ADAM & CO; 14 kodies, en 2 kisten lijnwaden, SECH MOHAMAT, BIN AMEER; 1 kist manufacturen, SECH ABOEBAKAR BIN OEMAR J BER; 2 balen en 15 pkn. koopmanschappen, BEH BIAAUW GOAN; 1 kist katoenen goederen, 15 stuks koperen gong, SECH OEMAR BIN ABDULLA; 5 kisten papier, 5000 stuks Jav. spiegeltjes, 160 pr. chin. schoenen, 470 stuks sarongs en kains, OEN DJIEN YOK; 35 zakken duivelsdrek, 1 kist muilen, 20 stuks zadels; SECH ABDUL RACHMAN JOEBEDIE; 4 zakken comijnzaad, 2 kisten koperdraad, 1 kist franjes, 205 stuks spiauter, SECH MOHAMAT BIN ALIE ELJOEBEDIE.

Van Nederland via Samarang per het Nederl. schip *Ardjoeno*, gez. J. F. A. RAPP.

100 vaatjes boter, 24 kisten koopmanschappen, P. KERVEL & CO; 7 balen koffij-zakken, 9 kisten ansjovisch, GEZAGVOERDER, 100 balen manufacturen, 45 vaten bier, SCHIMMELPENNINCK & CO; 20 kisten calicots, B. KOPERSMIT & CO; 100 hammen, 15 collis ijzerwaren, 100 kisten bier, 115 collis koopmanschappen, 50 vaten bier, 200 vaatjes boter, GEBR. VAN DALDEN; 2 collis koopmanschappen, 10 dozijn, ballastschoppen, ORDER; 1 kist blikwerk J. F. VAN LEEUWEN & CO; 56 vaatjes spijkers, 30 vaatjes menie, E. TEN BRINCK & CO; 13 vaten bier, 50 vaatjes boter, 2/4 pp. madera, $^{1}/_{2}$ pp. portwijn, MATHIEU EBBS RUIJS & CO; 611 blokken zink, HILL BROEKMAN & CO; 1 kistjes regaal, A. D. BRUNTING; 1 krandjang tuigen, ANEMAET & CO.

Van Grissee per het Nederl. schip *IJssel*, gezagv. C. MAARSCHALK.

5 kelder genever, 2 vaatjes gez. vleesch, 3 vaten spek, 5 trossen touw, 1 vat meel, 2 kistjes bitterkoekjes, 13 vaten bier, 3 kisten roodewijn, 4 collis provisien, ORDER; 23 vaatjes boter, GEZAGVOERDER.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16$^{1}/_{4}$ @ ƒ 16$^{1}/_{2}$. afgedaan

KOFFIJ. ƒ 35 @ 38.— geen voorraad.

RIJST (CARGA) ƒ 135 @ 150.—

Id. (WITTE) ƒ 165 @ 180.—

KOEHUIDEN ℔ picol.

ARAK ℔ legger. ƒ 45.— aangeboden

OLIE (KLAPPER.) ƒ 24.—

OLIE (KATJANG.)

KADJANG MATTEN. ƒ 10 @ 11.—

ROTTING ƒ 8 @ 9.—

WISSELKOERS Holland pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 18den Maart 1860.
's Morgens te half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 18den Maart 1860.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8$^{1}/_{2}$ ure.
Het Lof 's avonds te 6$^{1}/_{2}$ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onder teekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.